

Δελτίο Τύπου

Επισκόπηση του θεσμικού πλαισίου καταγγελίας συμβάσεων εργασίας στην Ελλάδα και σε 45 χώρες

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2018 – Το θεσμικό πλαίσιο λύσης της σύμβασης εργασίας, αποτελεί πρόκληση για τις επιχειρήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με έρευνα της Deloitte με τίτλο [«2018 Legal International Dismissal Survey»](#), η οποία εξετάζει το αντίστοιχο ρυθμιστικό πλαίσιο σε 45 διαφορετικές χώρες, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τους κανόνες του Εργατικού Δικαίου της χώρας μας, ανάλογα με τη φύση της εργασίας, αν είναι πνευματική ή σωματική, οι εργαζόμενοι διακρίνονται σε υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες (εργάτες) αντίστοιχα, γεγονός που έχει καταλυτική επίδραση στην ρυθμιστική διαχείριση των απασχολούμενων τόσο κατά τη διάρκεια της εργασιακής σχέσης (όροι αμοιβής και απασχόλησης), όσο και κατά την λύση (καταβολή αποζημίωσης κλπ.) αυτής. Η συγκεκριμένη κατηγοριοποίηση είναι αρκετά συνηθισμένη και συναντάται και σε άλλες χώρες του εξωτερικού όπως η Ιταλία, το Βέλγιο, η Αυστρία, το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Σύμφωνα με την ανωτέρω έρευνα, υπογραμμίζεται ότι στο 75% των υπό εξέταση χωρών, οι εργοδότες είναι ελεύθεροι να προβούν σε καταγγελία της εργασιακής σχέσης σε οποιοδήποτε χρόνο, υπό την τήρηση των εκάστοτε προστατευτικών κανόνων. Ωστόσο, η εργοδοτική ελευθερία στο πλαίσιο της καταγγελίας των εργασιακών σχέσεων, φαίνεται να περιορίζεται αισθητά στην Ολλανδία και τον Ισημερινό.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την έρευνα, το 60% των υπό εξέταση χωρών τα τελευταία χρόνια έχουν προβεί στην αλλαγή του ρυθμιστικού πλαισίου των περι καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας διατάξεων, περιορίζοντας την περίοδο προειδοποίησης ή το ύψος της αποζημίωσης αποχώρησης, ή πολλές φορές και τα δύο.

Τρόποι καταγγελίας σύμβασης εργασίας:

Η σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου λύεται οποτεδήποτε, κατόπιν καταγγελίας είτε εκ μέρους του εργοδότη είτε του εργαζόμενου, είτε από κοινού και δεν χρειάζεται η αιτιολόγηση αυτής από τον εργοδότη/επιχείρηση.

Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του εργατικού δικαίου, που ρυθμίζουν την καταγγελία της σύμβασης εργασίας, η καταγγελία διακρίνεται σε τακτική, έκτακτη και άτακτη. Ειδικότερα, για την εγκυρότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου, είτε πρόκειται για υπαλλήλους, είτε για εργατοτεχνίτες, είτε για υπηρετικό προσωπικό, πρέπει να τηρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- Ο έγγραφος τύπος της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας
- Η νόμιμη και άμεση καταβολή αποζημίωσης
- Η καταχώρηση του απασχολούμενου στο μισθολόγιο του ΙΚΑ (ήδη ΕΦΚΑ)/ η ασφάλιση του μισθωτού
- Η μη καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας

Η διάκριση των απασχολούμενων σε υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες, λαμβάνεται υπόψη σχετικά με την διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, το ποσό και τον τρόπο καταβολής της αποζημίωσης.

Περίοδος προειδοποίησης και αποζημίωση

Ειδικότερα, ενώ στους υπαλλήλους υφίσταται το δικαίωμα καταγγελίας εκ μέρους του εργοδότη, τόσο με προειδοποίηση όσο και χωρίς, για την κατηγορία των εργατοτεχνιτών δεν ισχύει το ως άνω σύστημα προειδοποίησης.

Η διαφοροποίηση των δύο συστημάτων έγκειται στο γεγονός ότι, ο εργοδότης μπορεί να προβεί στην καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου υπό την τήρηση της προθεσμίας προειδοποίησης, περιορίζοντας το καταβαλλόμενο ποσό αποζημίωσης κατά 50%.

Η περίοδος προειδοποίησης προσδιορίζεται με βάση τα χρόνια που εργάζεται ο εργαζόμενος στην εταιρεία, και ορίζεται:

- α.** σε 1 μήνα για όσους εργάζονται από 1 έως 2 χρόνια στον αυτό εργοδότη ή επιχείρηση,
- β.** σε 2 μήνες για όσους εργάζονται από 2 έως 5 χρόνια,
- γ.** σε 3 μήνες για όσους εργάζονται 5 έως 10 χρόνια και
- δ.** σε 4 μήνες για όσους εργάζονται περισσότερα από 10 χρόνια.

Το ποσό της αποζημίωσης υπολογίζεται δε, με βάση την τελευταία μηνιαία μισθοδοσία του εργαζόμενου, στην οποία προστίθεται το 1/6 του ποσού.

Στην περίπτωση της καταγγελίας σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου χωρίς την τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας προειδοποίησης, η οποία είναι και η συνηθέστερη στη χώρα μας, ο εργαζόμενος δικαιούται ένα συγκεκριμένο ποσό, και πάλι με βάση τα χρόνια εργασίας του στην επιχείρηση. Το ποσό αυτό ξεκινάει από τον μισθό δύο μηνών για όσους εργάζονται από 1 έως 4 χρόνια στην ίδια επιχείρηση, και καταλήγει στο μισθό 6 μηνών για όσους εργάζονται για περισσότερα από 10 χρόνια στην ίδια επιχείρηση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία είναι δυνατή η λύση της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου με πρωτοβουλία του εργοδότη, χωρίς την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης και χωρίς προειδοποίηση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Πριν την συμπλήρωση δωδεκαμήνου
- Μετά από μήνυση κατά του εργαζόμενου για αξιόποινη πράξη η οποία διεπράχθει κατά την άσκηση της εργασίας του ή εφόσον έχει απαγγελθεί κατηγορία στον εργαζόμενο για αδίκημα (τουλάχιστον πλημμέλημα).

Περιπτώσεις περιορισμού του δικαιώματος καταγγελίας βάσει ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων

Σύμφωνα με την κείμενη εργατική νομοθεσία και νομολογία, το δικαίωμα καταγγελίας περιορίζεται στις ακόλουθες κατηγορίες εργαζομένων:

- Συνδικαλιστικά στελέχη
- Εργαζόμενες κατά την διάρκεια εγκυμοσύνης και για το χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών μετά τον τοκετό
- Άτομα με ειδικές ανάγκες

Λόγοι απόλυσης

Στη χώρα μας, η καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου είναι αναιτιώδης και ως εκ τούτου δεν χρειάζεται η αιτιολόγηση αυτής από τον εργοδότη. Ωστόσο, ο εργοδότης μπορεί να φέρει την υποχρέωση αυτή, σε περίπτωση ενδεχόμενης διαφοράς με τον εργαζόμενο σχετικά με την εγκυρότητα της απόλυσης.

Στην περίπτωση που η σύμβαση εργασίας είναι ορισμένου χρόνου, τότε ο εργοδότης μπορεί να προβεί σε καταγγελία αυτής νωρίτερα από το τέλος της σύμβασης μόνο αν υπάρχει σαφής και συγκεκριμένος λόγος.

Σχετικά με την Deloitte στην Ελλάδα

Η Deloitte αναφέρεται σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη και τις συναφείς οντότητές τους της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής Βρετανικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ("DTTL"). Η DTTL και κάθε μία από τις εταιρείες μέλη της είναι νομικά χωριστές και ανεξάρτητες οντότητες. Η DTTL (επίσης αποκαλείται "Deloitte Global") δεν παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες. Παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για να ενημερωθείτε για το παγκόσμιο δίκτυο των εταιριών μελών μας.

Η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», η «Deloitte Business Solutions A.E.», η «Deloitte Business Process Solutions Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Λογιστικών Υπηρεσιών» και η «Deloitte Alexander Competence Center A.E.» είναι οι ελληνικές εταιρείες μέλη της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής Βρετανικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης («DTTL»). Η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» παρέχει ελεγκτικές (audit) υπηρεσίες καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου (risk advisory), η «Deloitte Business Solutions A.E.» χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και η «Deloitte Business Process Solutions Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Λογιστικών Υπηρεσιών» λογιστικές υπηρεσίες (accounting outsourcing). Η «Deloitte Alexander Competence Center A.E.» επιχειρήσεων με έδρα στη Θεσσαλονίκη είναι ένα κέντρο καινοτομίας που παρέχει χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax), συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου (risk advisory). Η «Κοϊμτζόγλου-Λεβέντης και Συνεργάτες» ("KL Law Firm") είναι η ελληνική δικηγορική εταιρεία που παρέχει νομικές υπηρεσίες και συμβουλές στην Ελλάδα.

Το δίκτυο της Deloitte παρέχει ελεγκτικές, συμβουλευτικές, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης εταιρικού κινδύνου και φορολογικές υπηρεσίες σε πελάτες του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων. Το δίκτυο της Deloitte προσφέρει υπηρεσίες σε 4 στους 5 οργανισμούς του Fortune Global 500® μέσω ενός παγκόσμιου διασυνδεδεμένου δικτύου εταιριών-μελών που δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από 150 χώρες συνεισφέροντας παγκοσμίως επιπέδου δυνατότητες, βαθιά γνώση και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις πιο πολύπλοκες επιχειρηματικές προκλήσεις των πελατών μας. Για να μάθετε περισσότερα για το πώς τα περίπου 245.000 στελέχη μας δημιουργούν τον αντίκτυπο που μετράει παρακαλούμε να συνδεθείτε μαζί μας μέσω Facebook, LinkedIn ή Twitter.

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και καμία από τις εταιρείες μέλη του διεθνούς δικτύου της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ή άλλες συνεργαζόμενες οντότητες (συνολικά, το δίκτυο της Deloitte) δεν δύναται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου,

οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Προτού λάβετε αποφάσεις ή προβείτε σε ενέργειες που μπορεί να επηρεάσουν τα οικονομικά ή την επιχείρησή σας, θα πρέπει να συμβουλευτείτε ειδικό επαγγελματία σύμβουλο. Καμία νομική οντότητα του δικτύου της Deloitte δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίσθηκε στο παρόν.

© 2018. Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τη Deloitte Ελλάδος.

Για περισσότερες πληροφορίες

- V+O Communication, Άκης Σταμούλης, email: as@vando.gr, τηλ: 210 7249000 (278)
- Deloitte, Αρετή Καντλή, email: akantli@deloitte.gr, τηλ: 210 6781 392